

PISALI STE NAM

Skodelica kave

Prijateljstvo je kot drevo, ki daje čar življenju.

Ljudje odhajajo, vezi prijateljstva ostajajo. Spomini na razstavo del in življenja Franca Pajtlerja, ki sta jo pripravila Turistično društvo Središče ob Dravi in Turistično društvo Breza iz Gaja na Pragerskem v dvorani Sokolana v Središču ob Dravi, 19. marca 2010, so še zelo sveži.

Plakat, ki je vabil na razstavo

S sestrično sva dogodku prisostvovali kot edini predstavnici iz njegovega rojstnega kraja - Rač. Po golem naključju sem izvedela za razstavo v njegov spomin in seveda sem se brez oklevanja odločila, da jo obiščem. Kako lepo so zveneale besede in pesmi, ki je vrele iz ust šolskih otrok in ženskega pevskega zbora, se skoraj ne da povedati. Čudovito!

In vse to prav njemu, Francu Pajtljerju, v spomin! V meni je divjal boj, ker se tega nismo spomnili v Račah, saj so prav Rače veliko imele od njega in so bile njegov rojstni kraj, kjer je preživel mlada leta, vse do odhoda v Nemčijo.

Rekla sem si, da moramo to napako popraviti. To si je zaslužil, saj bomo njegovi večni dolžniki; prav za Rače je namreč naredil največ. Kateri kraj se lahko ponaša z dvema knjigama o preteklih časih? Mi ju imamo – Rače in okolica skozi stoletja I. in II. Tudi ti knjižni deli sta bili, poleg vrste ostalih zanimivosti, po katerih bomo ljudje in zgodovina pomnili Franca, na razstavi postavljeni na ogled obiskovalcem.

Pogled na vsebinsko izjemno bogato razstavo

Vsaj to je večno in to mi je bilo v tolažbo. Pri samem ogledu razstave se mi je globoko v spomin vtisnilo kar nekaj prizorov, med njimi najbolj Francova fotografija, pred katero je stala skodelica kave, ki jo je pil na nekem sestanku tik pred smrtjo, ter cigaretni ogorek, ki ga njegovi prijatelji prav tako še niso utegnili pospraviti, saj je bila kruta usoda hitrejša od njih.

Še eden od spominov nanj...

Udeleženci sestanka se spominjajo, da je imel Franc pred seboj še veliko, veliko načrtov. Bil je vesel, da je končal knjigo o fotografu Frasu, čigar delo in življenje je celovito raziskal in je knjiga že natisnjena. Upam, da bodo v občini Hoče-Slivnica to znali ceniti in bodo to njegovo delo odkupili. Želim pa si tudi, da naša občina odkupi njegovo zbirko mineralov in svetinjc, ki jih je zbranih preko tisoč in so zelo lepo zložene v šatulje. Ostalo je tudi še veliko gradiva o samem gradu Rače, pa zemljevidi itd. Dobro bi bilo, da tudi njegov rojstni kraj uredi sobo, v kateri bi bila zbrana njegova dela, vsaj del, kar jih je še ostalo. To bi si gotovo želel in bi mu bilo v ponos! In to bi si, nenazadnje, požrtvovalni Franc Pajtljer brez dvoma tudi zaslužil!

Njegova ljubezen do narave, do ostankov preteklosti, v povezavi z ljubiteljsko raziskovalno žilico, s katero je tešil lakoto po čim več zbranih podatkih, ga je ponesla v nesmrtnost.

Upam, da bomo znali to pravilno ovrednotiti in se ga kot takega tudi spominjati.

Franc Pajtler z nekdanjim predsednikom RS, Milanom Kučanom

Franc sredi dela, ki ga je tako zelo oboževal in mu je osmišljalo življenje

Vse to in še več je bil Franc Pajtler

»Bil je živalsko živ,« bi zanj lahko rekel prav tako že pokojni Tomaž Humar in ja, tudi on je vse, kar je delal, delal s strastjo. Vsi, ki smo ga poznali, vemo, da je bil

skromen, vendar je znal živeti notranje bogato življenje - tako zase kot za ljudi, ki jim je zaupal svoja hrepenenja, misli, hotenja. Lahko si bil zares srečen, če te je spoznal za prijatelja.

Naj končam s Humarjevimi besedami: »Življenja se, žal, zavedamo šele takrat, ko ostanemo brez njega!«

Melita LAŠIČ

Adventure kick pod Mont Blancom

Adrenalinska smučarska avantura z Radiem Si

V zadnjih letih je tudi v Sloveniji vse več smučarskih navdušencev, ki namesto zavojev med množico smučarjev na urejenih smučarskih progah raje napravijo nekaj korakov več proti zasneženim pobočjem in vrhovom, kjer se obetajo pravi gorski smučarski užitki in čudoviti razgledi. Žal pa se mnogi smučarski navdušenci velikokrat brezglavo odpravljajo po neobljudenih smereh, nepripravljeni, neprimerno opremljeni, brez gorskih vodnikov, zato se je v zadnjem času vse prevečkrat zgodilo, da so bili žrtve snežnih plazov in drugih nevarnosti, ki so v visokogorju pogoste v zimskem času.

Na vse to in še na marsikaj pomembnega glede turnega smučanja, gora in gorništva smo želeli na Radiu Si opozoriti v mesecu februarju, še posebej v dneh med 22. in 27. februarjem, ko smo pet nagrajencev radijske nagradne igre Adventure Kick (Polona Zafošnik, Jaka Glavač, Ivan Kragelj, David Dereani in Sebastijan Senekovič) popeljali na izjemno zimsko pustolovščino v francoski Chamonix, priljubljeni cilj turnih smučarjev, freeriderjev in borderjev in se z višine 3842 metrov podali na dvajsetkilometrsko smučarsko avanturo pod Mont Blancom. Pa ne kar tako, nepripravljeni in sami. Z nami (treh člani ekipe Radia Si - Darkom Puklom, Srečkom Trglecem in Jano Jeglič) so namreč bili tudi izkušeni gorski vodniki združenja Alpguide (Aco Pepevnik, Milan Romih in Dani Tič), ki so nas uvedli v skrivnosti smučanja po neurejenih terenih in nas popeljali po številnih progah pod mogočnimi stenami Druja, Grand Jorasses, Grand Charmoza in drugih.

Naša smučarska avantura se je pričela že dan pred težko pričakovanim spustom z Aiguille du Midi, s preizkusom smučarskega znanja in s krajšim tečajem uporabe opreme, ki jo, poleg primerne obleke in smučarske opreme, za takšen spust potrebujemo (dereze, lavinska žolna, snežna lopata, sonda, cepin, plezalni pas idr.). Spoznali smo nevarnosti, na katere moramo biti pripravljeni (v našem primeru predvsem plazovi, ledeniške razpoke ...), že prvi dan pa smo lahko občutili tudi prave zimske razmere v visokogorju (sneženje, močan veter, megla).

Preizkus smo uspešno prestali, naše misli pa so že bile pri smučarskem spustu, ki smo ga vsi težko pričakovali.

Vse jutro (nekateri celo ponoči) smo vznemirjeno pogledovali proti vrhu Aiguille du Midi, ki ga je na trenutke obsijala luna, že čez nekaj časa pa je bil ves zavit v meglo, in se spraševali, ali bo vreme zdržalo. Vremenska napoved za tisti teden ni bila nič kaj prijazna. Ali se bomo zares spustili, še ni bilo dokončno odločeno. Nato pa

odločitev: gremo! Da je bil dan, ki so ga za spust določili naši trije vodniki, pravilno izbran, se lahko zahvalimo le njihovemu znanju in izkušnjam.

Gondola, hitri dvig na 3842 metrov, zamašena ušesa, prvih 150 metrov hoja v navezah, malce spotikanja ob dereze... Nato pa prvi zavoji po bleščeče beli odeji svežega, puhastega snega, ki so se nadaljevali preko strmin Vallee Blanche, ene najbolj mogočnih tur, po enem večjih alpskih ledenikov Mer de Glace, čez ledeniške razpoke, mimo serakov, vse do Chamonixa. Ves čas smo bili nagrajeni s čudovitimi razgledi (no, vmes je bilo tudi malce sneženja in za odtenek megle), vrstili so se številni zanimivi padci, ki so se na srečo končali z mehкими pristanki in ugotovitvijo, da se od višine čisto zares zvrtili.

Ves čas naših smučarskih počitnic smo pripravljali tudi številna radijska javljanja »v živo«, posneli zanimiv slikovni material za televizijsko reportažo, obiskovalci interneta pa so lahko ves čas spust spremljali tudi s pomočjo fotografij, objavljenih na spletnih straneh www.radiosi.eu in www.alpguide.com.

Intervjuji

Vse posneto za TV Slovenija

Za dobro vidljivost v vseh razmerah in zaščito oči pa je s smučarskimi in sončnimi očali poskrbel naš pokrovitelj Bolle.

V Chamonixu smo v času naše akcije srečali še nekaj Slovencev, predvsem iz sveta alpinizma, ki so prišli v lov za pršičem in iskati še neprevožene terene za prve jutranje zavoje po zasneženih pobočjih. Tudi nekaj članov Alpinističnega kluba Slovenska Bistrica je bilo med njimi, tako da je bilo vzdušje zares enkratno.

Greben

Srečna nagrajenska Polona

Na vrhu

Pod vrhovi

Smučine

Ob koncu smo si bili enotni, da je bilo vse skupaj vredno truda in da sta smučanje izven urejenih smučišč in turno smučanje v osrčju pogorja Mont Blanc, ob vodenju gorskih vodnikov združenja Alpguide, ki ti ob koncu ture razkažejo še znamenitosti in ljubke kotičke Chamonixa, zares nepozabno doživetje. Da smo se počutili brez skrbi in varno, pa najbrž ni potrebno poudarjati.

Zdravi in znova v dolini
(foto: Darko Pukl, Aco Pepevnik, Dani Tič)

Na podobne dogodivščine se bomo zagotovo še podali, vendar le dobro pripravljeni, s primerno opremo, s poznavanjem nevarnosti, predvsem pa v spremstvu in družbi gorskih vodnikov.

Zapisa: Jana JEGLIČ

Zlatoporočenca Minka in Karli Golaušek

Minka in Karli Golaušek, ki živita v Morju, sta letošnjega marca dočakala zlati jubilej svoje poroke. Proslavila sta ga v krogu svojih dragih, na občnem zboru Društva krajanov Morje pa so jima navzoči prisrčno čestitali.

Karli je bil vso delovno dobo zaposlen v Tovarni avtomobilov in motorjev Maribor. Ob delu se je izobraževal in kot inženir napredoval do pomočnika vodje priprave dela v orodjarni. V tovarni je bil član elektrostrojnega kluba, kjer so v prostem času izdelovali tudi medicinsko opremo. V knjigi *Šport v Račah* je zapisan med nogometaši od mladih do veteranov. Nato je nadaljeval v odboru framskega nogometnega kluba, nekaj časa tudi kot predsednik. Kot član Prostovoljnega gasilskega društva Fram je opravljal več nalog, vse do poveljnika. Petinštirideset let je predsednik krajevne organizacije RK in jo izredno uspešno vodi.

Minka je bila aktivna udeleženka narodnoosvobodilne borbe, kakor je zapisano v publikaciji *Fram in okolica v NOB*. Svojo zaposlitveno pot je začela po osvoboditvi na takratnem krajevnem ljudskem odboru, pozneje na občini, nato pa bila tajnica na framski šoli. Vestno je opravljala pisarniško delo in bila s svojo toplino vedno pripravljena ustreči kolegom ali pomagati učencem. Po upokojitvi je bila prva tajnica Društva upokojencev Fram. Največ svojega časa pa že leta posveča krajevni organizaciji Združenja borcev za vrednote NOB, kjer je dolgoletna tajnica.

V tolažbo in pomoč staršem so po umrlem sinu Franciju hči Karlica in njen partner Božo ter sinova hči Sabina.

Jubilanta sta med krajanji in znanci spoštovana in priljubljena. Želimo jima, da bi se njuno mirno življenje tako nadaljevalo v zdravju, zadovoljstvu in sreči.

Slavko OSEBIK